

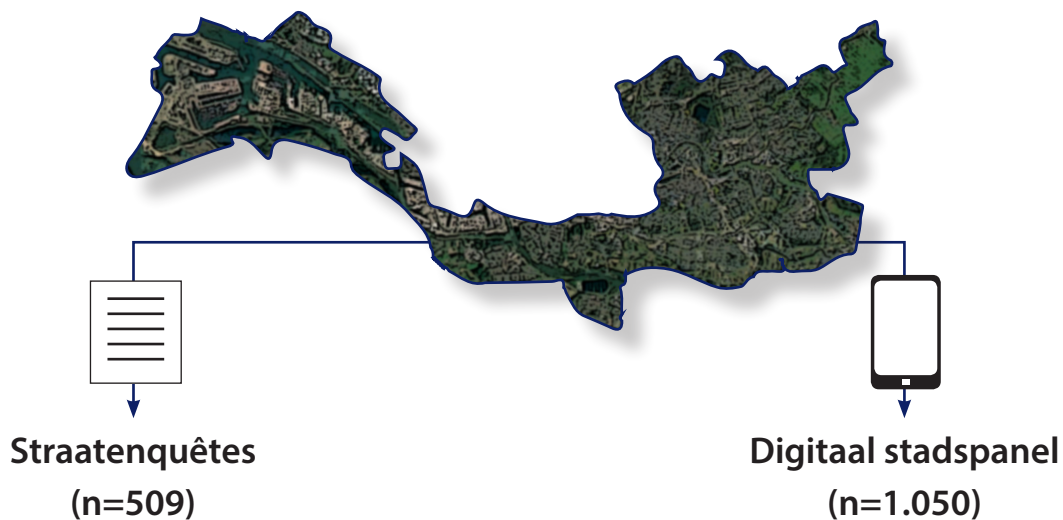
Beelden van de samenleving over de bejegening van burgers door de politie in relatie tot discriminatie

Informatiesheet

Oktober 2017

Bureau **Beke**

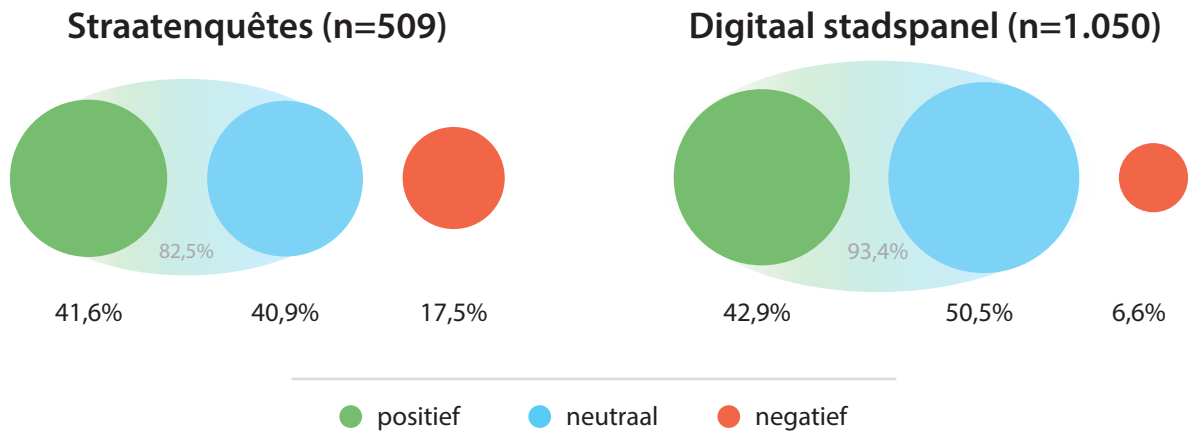
1 De bevroagde burgers in de enquêtes

- op 17 plekken in Rotterdam
- representatief voor Rotterdamse bevolking

- steekproef uit Digitaal Stadspanel
- minder representatief: ouder en meer autochtoon

2 Algemeen beeld over politiebenadering

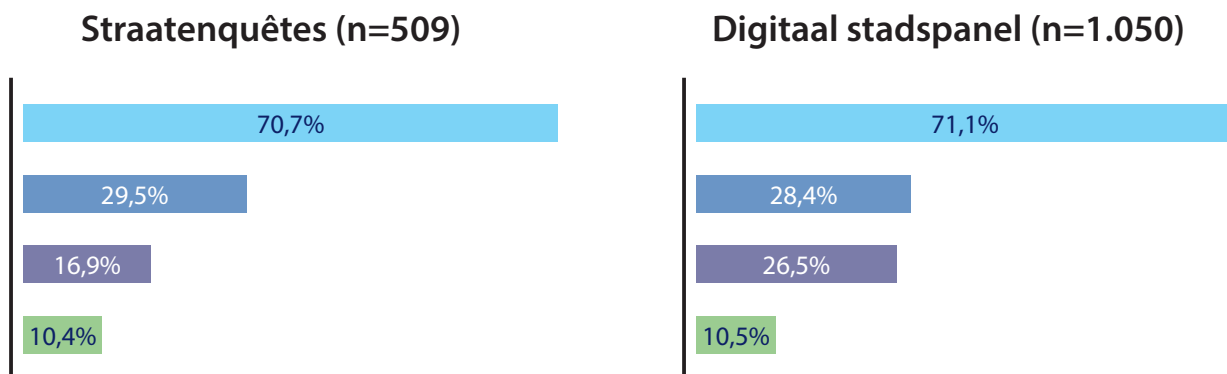
Top 3 positief/neutraal

1. politie doet haar best/haar werk
2. politie is vriendelijk/benaderbaar
3. het optreden verschilt per politieagent

Top 3 negatief

1. politie is te onzichtbaar
2. politie heeft te veel macht/reageert te agressief/hardhandig
3. zelf slecht bejegend door de politie

3 Waarop is het beeld over de politie gebaseerd?*

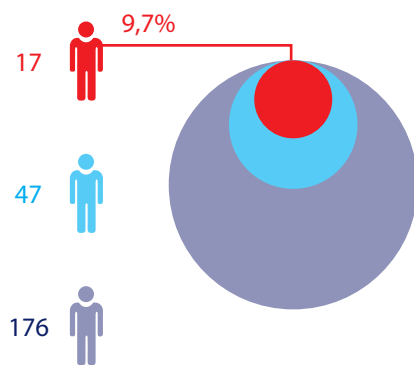

- gebaseerd op eigen ervaring met de politie
- gebaseerd op ervaringen vanuit de media
- via vrienden/familie/bekenden
- van horen zeggen

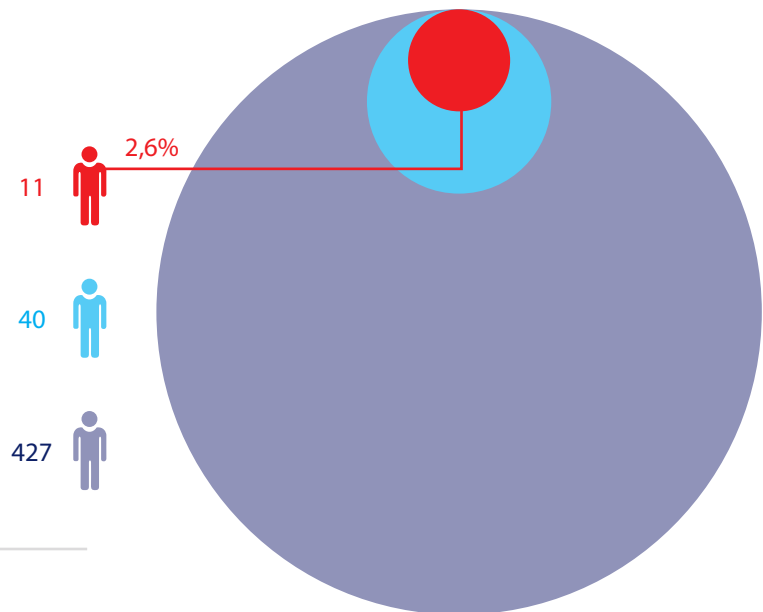
* Het geven van meerdere antwoorden was mogelijk bij deze vraag

4 Eigen contactervaringen met politie in 2016

Straatenquêtes (n=509)

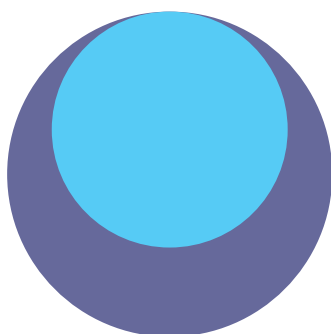
Digitaal stadspanel (n=1.050)

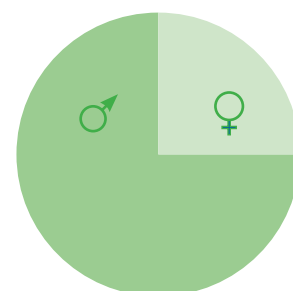
- ervaring met de politie
- negatieve ervaring met politie
- gevoel van discriminatie vanwege achtergrond

5 De klachtenanalyse

Discriminatieklachten
2013, 2014, 2015

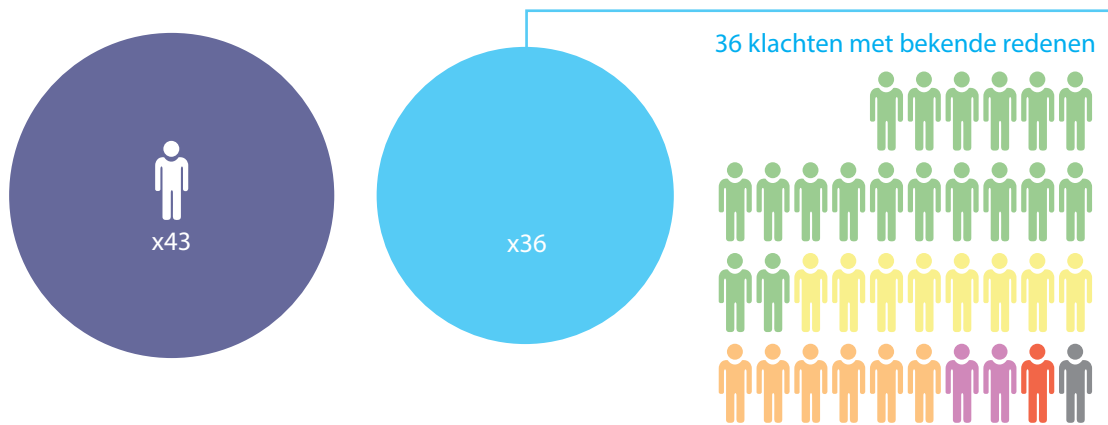

7:1

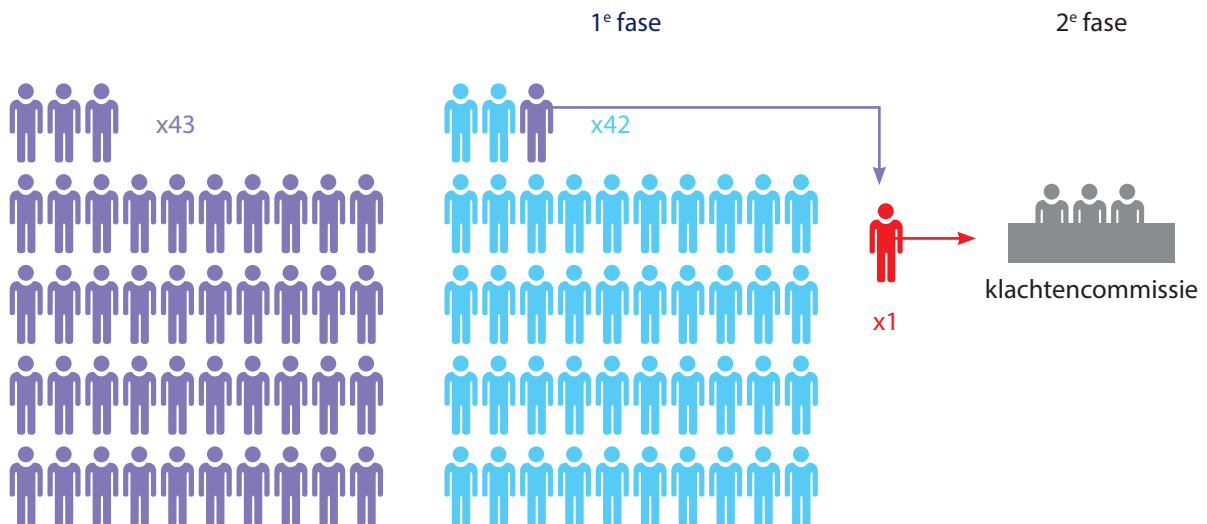

- 43 klachten binnen politie-eenheid Rotterdam
- 24 klachten in Rotterdam
- meerderheid van de klagers is van buitenlandse komaf
- Verdeling klagers man/vrouw

5 De klachtenanalyse (vervolg)

- totaal aantal klachten waarvan
- 36 klachten met bekende redenen
- discriminatie op grond van afkomst/etnisch profileren (n=18)
- opspelende (wederzijdse) agitatie (n=8)
- burgers die vinden dat zij 'eruit worden gepikt' en andere burgers juist niet (n=6)
- onduidelijke/summiere toelichting voor de standhouding door de politie (n=2)
- miscommunicatie tussen burger en politie (n=1)
- taal- en cultuurverschil tussen burger en politie (n=1)

- totaal aantal klachten
- in de eerste fase afgehandeld (tot en met een bemiddelend gesprek tussen klager en politiefunctionaris)
- in de tweede fase afgehandeld (bij de klachtencommissie)

6 Meningen van agenten met straatervaring

Politiewerk gaat gezien de aard van het werk (bijvoorbeeld staande- en aanhoudingen) gepaard met negatieve sentimenten. **Meer dan twee derde van hen heeft dan ook regelmatig te maken met discriminatieverwijten door burgers.**

De **context van de wijken** en buurten (veelvoorkomende bevolkingsgroepen in bepaalde buurten) speelt een rol bij de mate van discriminatieverwijten. Ook **cultuurverschillen** (schaamtecultuur, gebrek aan vertrouwen in de overheid), taalbarrières, onbegrip voor de controle of standhouding, of burgers die vaak achter elkaar worden gecontroleerd worden als belangrijke verklaringen voor discriminatieverwijten genoemd.

Agenten geven aan dat de reorganisatie binnen de politie heeft geleid tot **schaalvergroting en onderbezetting**, hetgeen het vertrouwen in eigen professioneel optreden ondermijnt. Mede daardoor komt ook het 'normale' contact met de burger onder druk te staan.

Agenten beschouwen de politieorganisatie, het korps of de eenheid als een **afspiegeling van de maatschappij** waarin gediscrimineerd wordt en waarbij dit dus ook onder politiefunctionarissen kan voorkomen. Toch noemen zij discriminerende collega's 'uitzonderingen'.

De functie van een politiefunctionaris speelt een rol. **Wijkagenten hebben vaker een positieve interactie met de burger** en geven dan ook aan minder discriminatieverwijten te krijgen dan agenten van de noodhulp.

De meeste respondenten geven aan dat een **open, respectvolle en communicatieve houding** in combinatie met het **uitleggen van de grond van de standhouding** weerstand en discussie kunnen doen afnemen.

Bijna een **kwart van de respondenten heeft ooit een discriminatieklacht gehad**. In alle gevallen werden de klachten niet gegrond verklaard en werden de meeste respondenten goed begeleid door het team of het korps.

7 Conclusies

Veel Rotterdamse burgers (82,5 procent in de stratenquête en 93,4 procent in het Digitaal Stadspanel) staan positief tot neutraal ten opzichte van het politieoptreden. Dit is overeenkomstig ander onderzoek.

Eigen ervaring van burgers met de politie en mediaberichten spelen een belangrijke rol bij de beeldvorming van burgers over het politieoptreden.

Ruim twee derde van de agenten geeft aan dat ze regelmatig of vaak te maken hebben met burgers die zich gediscrimineerd voelen. In de enquêtes voelt hooguit 9,7 procent zich gediscrimineerd. Deels is dit verschil te verklaren doordat burgers naar ervaringen in 2016 is gevraagd en agenten naar ervaringen in hun loopbaan.

Er bestaat vaak een grond voor de standhouding van burgers, maar dit kan beter worden uitgelegd door de politie, om escalatie en discriminatieverwijten te voorkomen.

Berichtgeving op social media en het gebied waar politiefunctionarissen opereren (bijvoorbeeld wel of geen achterstandswijk) zijn van invloed op de interactie tussen burgers en politie.

De politie is via het recente programma "Kracht van het verschil" bezig om bewuster om te gaan met de bejegening van burgers.

Technische hulpmiddelen (bijvoorbeeld de bodycam) kunnen de politie ondersteunen in de interactie met burgers. Deze middelen zullen zich nog wel moeten bewijzen.

Het aantal door burgers ingediende discriminatieklachten is laag. Mogelijk is de drempel voor indiening te hoog of is van aanvankelijk door burgers ervaren discriminatie bij nader inzien geen sprake.

De politie is zowel de meest voor de hand liggende organisatie waar een verandering teweeg gebracht kan worden. Dit wijst wel op een hiaat, omdat de burger in de interactie ook een rol speelt. Deze is alleen lastig te sturen.